

37644

8. brošura

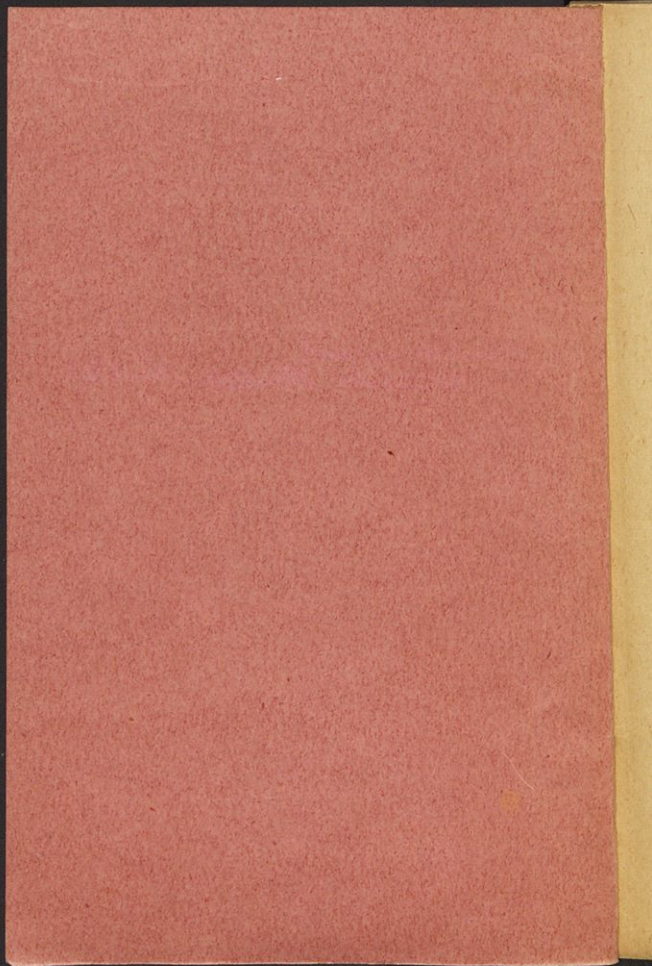
DVE IGRI

za žensko mladino

GORICA

Tiskala in zal. „Narodna tiskarna“
1905.

POBOLJŠANA - - - - -
- - - - - ŽRMOGLAVKA

Nemški spisal
Wilhelm Pailer Pailer
A G

Iz nemščine prestavil
Vinko Vodopivec.

03004710

..... GORICA
..... Tiskala „Narodna Tiskarna“
..... 1905
.....

OSEBE:

Lizika, } sestri;
Anica, }
Marička, dekla.

Prvi prizor.

(Priprosta soba, dve stolici, umivalnik, v kotu obešalo za obleko, na njem dve krili, belo in rdeče. Anica čedno opravljena; Lizika si privezuje predpasnik, pri tem zavozla vrvice; ni še počesana.)

(Osebe: Lizika, Anica, sestri; Marička, dekla.)

Lizika: (Vleče za vrvice predpasnika.)

Anica: Hitro, hitro Lizika! Priveži si predpasnik, da greve k zajuterku; glej, jaz sem že pripravljena.

Lizika: (Jezno.) Jaz pa ne! Jaz ne morem vsega tako hitro napraviti — in sedaj — sedaj še ta nesrečni voz!l

Anica: Oče se bode jezil! Čakaj, hočem ti pomagati.

Lizika: Ne potrebujem te.

Anica: Kako si vendar čudna! Vzemi vendar drugo obleko, ta ni več čista.

Lizika: (Si ogrne veliko volneno ruto.) Ne! Oj, kako je tukaj mrzlo! Kako me zebe, kako me zebe, huum! (Šklopota z zobmi.) Povej očetu, da ne pridem k zajuterku.

Anica: In kaj poreče oče na to!

Lizika: Kaj poreče? Smilila se mu bom! Kaj sem jaz kriva, da se mi je naredil ta voz, kaj sem jaz kriva, da me tako strašno zebe? Prsti so mi odreveneli, niti ne čutim voza.

Anica: Kako si trmasta! Saj sem se ti ponudila, da ti razvežem voz.

Lizika: Seveda, da bi me še bolj zeblo, ko bi se me dotaknila s svojimi mrzlimi rokami. Hvala lepa za takšno prijaznost. Kje so škarje, Anica?

Anica: Kaj hočeš ž njimi?

Lizika: Da odrežem ta neumni voz.

Anica: Le poskusi! Povem materi!

Lizika: (Udari z nogo.) Tako? To poveš materi? Dobro, ti me ne pustiš k zajutreku, to povem očetu!

Anica: Jaz? Kako neki? Kaj je to hudega, če ti ne pustim vrvic odrezati? Oj, Lizika, kako je nama težko v miru živeti, in mati, saj veš, Lizika, kako zelo želi to naša dobra mati.

Lizika: (Gre k Anici prijazno.) Saj je res, Anica! Pozabila sem že na to; no-

čem več žaliti naše dobre matere, saj ima že tako dosti drugega trpljenja! Oj, kako sem hudobna! Prosim te, Anica, razveži mi ta voz, prav lepo te prosim.

Anica: (Veselo.) Oj, kako rada! Če količkaj pohitiš, bove prišle o pravem času.

Lizika: Moje roke so vse premrzle, rute ne morem odložiti.

Anica: Saj veš, Lizika, da oče ne dovoli, da bi prišla z ruto k zajuterku.

Lizika: To je zelo čudno! Nobena mojih prijateljic ne odloži rute, dokler se ni segrela pri čašici kave.

Anica: Lahko je tako! Toda pri nas je drugače. Medve pa moravi ubogati stariše.

Lizika: To je smešno! Oj, kako me strašno zebe!

Anica: Torej hiti, če ne bo kava pomrznila.

Lizika: Vedno me motiš in zadržuješ?

Anica: Jaz? Kako neki?

Lizika: V enomer klepetaš, in

jaz ti moram odgovarjati, če ne pa me zatožiš materi, da sem trmasta.

Anica: Torej grem brez tebe.

Lizika: To je grdo, povedala bom očetu, da me nočeš čakati.

Anica: (Sede na stolico pri vratih.) Sedaj ne rečem niti besedice več!

Lizika: Katero krilo naj oblečem, Anica, belo ali rdeče? Povej mi vendar, katero naj oblečem! Nočeš odgovoriti? Prav! Povedala bom materi. Ti si starejša, torej mi moraš povedati, katero krilo naj oblečem. Torej belo ali rdeče? Odgovori vendar, Anica!

Anica: (Za-se.) Vendar ji moram odgovoriti! (Glasno.) Belo!

Lizika: Zakaj pa belo? Saj veš, da se hitro pomaže; in tudi „fodre“ nima, mene pa tako strašno zebe. O, ubogi moji prstki! Kako so premrzli, trdi, brez življenja, oh, moji prstki in moja ušesca! (Diha v prste in si drgne ušesa.)

Anica: Potrpežljivost mi je že pošla!

Lizika: O, saj je nimaš dosti!

Ce bi mi bila rekla, naj oblečem rdeče krilo, koj bi te bila ubogala.

Anica: Saj tudi rdeče krilo nima „fodre“.

Lizika: O, to ne de nič; pa blago je bolj debelo.

Anica: Ni bolj debelo! Ampak ti je hočeš, ker ti je soseda rekla, da ti zelo lepo stoji.

Lizika: Ne! Ampak zato, ker je bolj gorko in ker ... (Sliši se klicanje: Anica, Lizika.) Anica, Anica, mati nas že kliče! (Išče svoje stvari.) Moj predpasnik, moj robec! Oh, nisem še počesana; kar je, je, jaz sem izgubljena! In vsega tega si ti kriva, Anica, da, samo ti!

Anica: Še vedno jaz! Kaj naj naredim? Jaz grem.

Lizika: O, ti si grozovita, ti si trdosrčna! Tedaj me zapustiš, ko niti ne vem, kje mi glava stoji. In ubogi moji prsti, le poglej, vsi črni so od mraza! (Spet se sliši klicanje za odrom: Anica, Lizika.)

Anica: Jaz grem! Z Bogom, Lizika! (Gre.)

Drugi prizor.

Lizika: (Sama.) Anica je trdosrčna, zelo trdosrčna. Kako naj se preoblečem, ko me vendar tako grozovito zebe. Toda . . . povedala bom materi. In Anica ni prav nič potrpežljiva, ne, prav nič, in potem klepeta, in kako še klepeta! — v enomer, tako, da se ni mogoče preobleči. In če jo jaz prav prijazno pokaram, naj bo že enkrat tiho, potem pa pravi mati, da to ni moja stvar, da moram svojo sestro spoštovati, ker je starejša. Jaz sestro spoštovati!? Ker je dve leti starejša od mene! Če bi bila dvajset let starejša, no, naj bi bilo, toda samo dve leti. Jaz naj jo spoštujem, ker je nekoliko večja od mene? Ne, to je preveč! . . . (Kratek odmor.) Sedaj sedijo vsi pri mizi in pijejo kavo! In jaz? Mene so pustili samo, popolnoma samo! In zakaj? Samo zato, ker nisem jaz starejša. Oj, kako je ta svet krivičen. Kaj pa sem zagrešila, da tako grdo z mano ravnajo? Naredil se mi je voz, in nisem ga mogla razvozlati. Anica mi ni

hotela dati škarij, da bi ga odrezala in tako sem se zakasnila, da nisem še počesana, to vendar ni nič hudega. Anica mi ni hotela povedati, katero krilo naj oblečem, ona je trmasta, ne jaz! Oj, kako sem nesrečna! (Z jokavim glasom.) Vsi so me zapustili, vsi me zaničujejo, vsem sem na potu! Oh, kako strašno me zebe; niti čašice gorkega mleka mi ne privoščijo! Še vtopit se pojdem!

Tretji prizor.

(Marička pride z metlo in začne pometati; dela se, kakor da bi ne videla Lizike.)

Lizika: Marička!

Marička: Kaj ste še tukaj? Niti opazila vas nisem.

Lizika: Marička, lepo te prosim, zapri vrata.

Marička: Sedaj moram pomesti; danes imamo veliko dela; če sedaj ne pometem, ne bom utegnila več pomesti celi dan.

Lizika: Čakaj, povem že materi! Sedaj se hočem preobleči!

Marička: Kakor vam drago, v veži imate dovolj prostora.

Lizika: To je že preveč, povedala bom očetu! To je nesramnost!

Marička: Kakor hočete; pa še vas ven pometem. (Se dotakne z metlo Lizikine noge.)

Lizika: (Razburjena.) Kje je mati, povedati ji hočem!

Marička: Sedaj ravno zajutrkuje, in ker je danes njen god, je na mizi namesto kave čokolata s svežimi paštami.

Lizika: (Prestrašena.) Danes je njen god? Danes? In niti spomnila se nisem tega! O, jaz nesrečnica! Bojim se ji priti pred oči ljubljeni, dobri materi! Oj, kako sem hudobna, kako me je sram!

Marička: (Postavi metlo v kot in stopi k Liziki.) Lizika!

Lizika: Kaj hočeš, Marička?

Marička: Kaj premišljuje, Lizika?

Lizika: Je li podarila Anica materi kak dar za god?

Marička: Seveda! Včeraj mi je pokazala zelo lepo knjigo, v katero je

vaš dobri oče nekaj zapisal in tudi Anica je nekaj zapisala; in davi sem tudi vas zgodaj zbudila, da bi tudi vi kaj zapisala, toda med tem ko ste se mudila z oblačenjem, je čas potekel.

Lizika: Oh, Anica, kako si ti dobra in kako sem jaz hudobna! Marička! Lepo te prosim, bodi tako dobra in naredi mi eno uslugo; obljubim ti, da te ne bom nič več jezila.

Marička: Prav rada!

Lizika: Pojdi doli, poišči tisto knjigo in prinesi jo meni, pa tudi pero in črnilo!

Marička: Da, takoj prinesem!

Četrty prizor.

Lizika: (Sama.) Kako naj popravim, kar sem zagrešila? Svojo dobro mater sem ob njenem godovnem dnevu razžalila; oj, da bi mi odpustila! Prosil jo bodem prav prisrčno, naj ima potrpljenje z menoj. (Odloži ruto in si poravnala lase.) Marička bo koj tu, jo že slišim pred vratmi.

Peti prizor.

Marička: (S knjigo, črnilom in peresom.) Tukaj je knjiga! Nobeden ni videl, da sem jo vzela.

Lizika: Izvrstno! (Gre k mizi in piše, Marička se postavi za njo in gleda od daleč v knjigo.) „Ljuba mati! Ker je danes vaš god, bi vam zelo rada kaj podarila, toda nimam ničesar, zato vam podarim svoje srce, katero se je pa danes vse spremenilo, in katero vas iskreno ljubi in katero je polno žalosti, da sem vas še danes, ravno na vaš god razžalila! srce, katero vas iskreno prosi: odpustite mi, odpustite mi, odpustite mi!“ (Vstane.) Marička, nesi sedaj to knjigo materi, in če sprejme mati moj dar, pokliči me takoj k nji, da veš, takoj! (Marička gre.)

Šesti prizor.

Lizika: (Sama.) Oj, kako se bojim! Kaj poreče mati? Oj, ljuba mati, odpustite mi! Kako mi šumi po glavi od razburjenja! (Sliši se klicanje za odrom: Lizika^a Lizika.) O, hvala Bogu! To je znamenje,

da mi je mati odpustila. Hvala, ljuba
mati, hvala! Moje poboljšanje naj bo
darilo za vaš god! (Gre.)

(Zagrinjalo pade.)

Luknja v namiznem prtu.

Šaloigra v enem dejanju.

Nemški original
J. Remmo

* * *

Iz nemščine prestavil

Vinko Vodopivec.

OSEBE:

Gospa Završnik;

Ida,

Lojzika,

Marjetka,

Lenka, kuharica;

Ānĕka, dekla.

} njene hĕere;*)

*) Zadnji dve sta še majhni, Lojzika 14, Marjetka 7 let.

Prvi prizor.

(Ida plete, Lojzika računa na tablici, Marjetka išče po zemljevidu, Lojzika in Marjetka za mizo, Ida nekoliko v stran.)

Marjetka: Lojzika! (Lojzika ne sliši.)

Marjetka: Lojzika, povej mi...

Lojzika: (Jezno.) Pusti me pri miru, nimam časa!

Marjetka: Hotela sem samo...

Lojzika: (Jezno.) Bodi vendar enkrat tiho, klepetulja!

Marjetka: Klepetulja! Če rečem le eno besedico...

Ida: Tiho, čemu se vedno pričkate?

Marjetka: Ida, lepo te prosim, pomagaj mi iskati.

Ida: Kaj naj ti pomagam?

Marjetka: Ta zemljevid gotovo ni pravi. Že celo avstrijsko-ogrsko monarhijo sem preiskala, ali mesta „Takodalje“ vendar nisem našla.

Ida: „Takodalje? O tem nisem še ničesar čula. Kako prideš do tega?

Marjetka: O, jaz bi samo rada vedela, kje je to. Še prejšnji teden je bil oče tam, saj sem slišala, ko je pravil o tem stricu Francetu.

Ida: Tako? Kaj pa je oče še o tem pravil?

Marjetka: O nič! Stric ga je vprašal: Kam pa si šel potem iz Ljubljane? In oče je rekel: V Trst, Gorico in tako dalje. Toda mesta „Takodalje“ ni pri Gorici; le poglej sama. (Ida se zasmije na glas in pri tem zapazi Lojzika, da ima Marjetka njen zemljevid.)

Lojzika: (Razdražena.) Otroče prismojeno, kaj delaš z mojim zemljevidom! Vsega boš pomazala! Začetnico vzemi ali pa punčko, tisto je za te.

Marjetka: Ne bodi tako trdosrčna, saj ti ničesar ne pokvarim!

Lojzika: Nič! Daj sem! (Ji vzame zemljevid in ji vrže začetnico.)

Marjetka: Ida, posodi mi ti tvoj zemljevid!

Ida: (Se smeje.) Ne išči več Marjetka; mesto „Takodalje“ je v deželi, ki se imenuje „Nikjer“, tega pa ni na zem-

ljevidu. (Pléte dalje. Marjetka odrine proč začetnico, si podpre glavo z roko in naredi zelo nezadovoljen obraz. Lojzika računa.)

Lojzika: (Za se.) Šest in tri je devet... Osem in sedem... Na noben način se račun ne ujema. Kje je vendar pogrešek?

Ida: Lojzika, kaj še vedno nisi končala?

Lojzika: (Jezno.) Ne!

Ida: Ali naj ti pomagam?

Lojzika: Hvala! Kaj misliš, da znaš ti bolje računati od mene?

Ida: No, no, jaz sem ti hotela samo napraviti uslugo; če nočeš, pa pustim.

Lojzika: Nočem! Če bi vedve v enomer ne klepetali, bi bila že zdavnaj končala.

Ida: Zakaj pa ne greš v drugo sobo? Radi tebe vendar ne moremo molčati celi dan. (Marjetka vzame začetnico v roke in začne listati. Kratek odmor.)

Lojzika: (Jezno.) Že zopet ni prav. A kaj, jaz pustim vse skupaj! (Zapre začetnico in začne iskati po mizi.)

I d a: Kaj si izgubila, Lojzika?

L o j z i k a: Nožiček! Danes je vse začarano! Prav zagotovo vem, da sem ga tukaj pustila in . . . (Vidi, da ima Marjetka nožiček v roki.) Le poglej jo! Kaj pa dela ta opica z nožem? Daj ga sem!

M a r j e t k a: Tukaj ga imaš! Saj se ti ni treba tako jeziti; nič nisem rezala ž njim, samo v roki sem ga držala.

L o j z i k a: Majhni otroci se ne smejo igrati z nožem, če ne je takoj nesreča tu. Aha, kaj vidim? Luknja v prtu! Čakaj, čakaj, Marjetka, mama ti bo že dala, boš videla.

M a r j e t k a: (Jokajoč.) Saj nisem jaz porezala prt!

L o j z i k a: Tako, sedaj bodeš še lagala? Drugikrat pusti nož in škarje pri miru!

M a r j e t k a: (Jokajoč.) A jaz nisem, prav gotovo da ne!

L o j z i k a: Bomo videli, kaj porече mama.

I d a: Lojzika, kako moreš reči, da je Marjetka prt porezala? Luknja je bila lahko že poprej.

Lojzika: Ne, ni bila, če ne bi jo jaz videla!

Ida: (Ogleduje luknjo.) Naj bo že kakor hoče, toda na vsak način je Marjetka nedolžna. Prt ni prerezan, ampak raztrgan.

Lojzika: Prerezan!

Ida: Budalost! Prt je raztrgan, to vidi lahko vsaka slepa kokoš.

Lojzika: Meni je vseeno, kaj vidijo slepe kokoši, prt je prerezan!

Ida: Raztrgan!

Lojzika: Prerezan!

Ida: Seveda, trmasta pa si; kar si enkrat zabiješ v glavo, tega ti nobeden več ne odvzame.

Lojzika: Ti si trmasta in svojeglavna!

Ida: Toda poglej sem Lojzika, saj se razločno vidi, da prt ni prerezan, ampak raztrgan.

Lojzika: Seveda, razločno se vidi, da si ti poosebljena modrost in da moraš imeti vedno prav.

Ida: (Se obrne proč.) S teboj se ne da govoriti!

L o j z i k a: Seveda, če bi na vsako tvojo budalost takoj rekla ponižno „da“ in „amen“, potem bi bila pametna, kaj ne?

I d a: Samo če bi hotela porabiti pamet in oči, pa bi videla, da sedaj nimaš ti prav.

L o j z i k a: Oboje rabim, in zato pravim: prt je prerezan!

I d a: Raztrgan!

L o j z i k a: Prerezan!

I d a: (Prime Lojziko za glavo in jo pritisne na luknjo.) Vidiš sedaj, hudobna, da je raztrgan!

L o j z i k a: (Se ji izvije iz rok, ježno.) To povem mami; ti me ne boš suvala.

I d a: Saj te ne suvam, pokazati sem ti samo hotela, da nimaš prav.

L o j z i k a: (Razburjena.) Prt je prerezan, prerezan, prerezan!

I d a: Brus!

L o j z i k a: (Se začne jokati.) O, da bi prišla mama! Povem ji, da si me tepla, suvala in zmirjala.

I d a: Lažnjivka: Marjetka je videla, da te nisem ne tepla ne suvala,

in da si svojeglavna in trmasta kakor osel, to ve tudi mama. Pojdi, Marjetka, greva na vrt; Lojzika naj se tukaj krega in godrnja dokler hoče. (Ida in Marjetka gresta proč.)

Drugi prizor.

(Lojzika sama.)

L o j z i k a: (Gleda za njima.) Le pojdite, le pojdite, povem že mami, bodele videle. In vendar imam jaz prav: prt je prerezan in pri tem ostanem.

Tretji prizor.

(Lenka, Lojzika.)

(Lenka vstopi, na rokah nese veliko krožnikov; postavi jih na mizo.)

L e n k a: Kaj pa ti je, Lojzika? Kaj si se jokala? Kaj ti je? Si li bolna?

L o j z i k a: Ne, nisem bolna. Ida, ona me ne bo suvala, bo že videla.

L e n k a: Kaj? Suvala te je? Zakaj pa? Ste se kregali?

L o j z i k a: Ne, nisva se kregali, toda ona hoče vedno imeti prav — in — o, da bi že prišla mama!

L e n k a: Srčice moje, kaj pa je bilo? Kaj je bilo vzrok vajinemu prepiru?

L o j z i k a: Oh, saj ni nič, le malenkost; toda jaz se nočem udati, če vidim, da imam prav.

L e n k a: O, če je le malenkost, potem bodi ti pametnejša in ne jezi se radi tega, če ne bodeš nazadnje še obbolela. Toda povej mi, kaj je vendar hotela od tebe.

L o j z i k a: Nič! Ona je samo trdila, da je namizni prt tukaj raztrgan, in vendar vem za gotovo, da je porezan. Marjetka ga je porezala, ona mora svoje prste povsod imeti, kjer ni potreba.

L e n k a: Prt porezan? Kje pa?

L o j z i k a: Tukaj! (Pokaže.)

L e n k a: (Ogleduje luknjo.) Jaz mislim, da imaš ti prav; zdi se, da je prt porezan. Toda samo zaradi tega se vendar niste tako skregali!

Četrty prizor.

(Lojzika, Lenčka, Ančka).

(Ančka vstopi; hodi zelo počasi zdeha.)

Lenka: (Jezno.) No, podvizi vendar! Laziš kakor polž. Kje si bila toliko časa? Celo uro si izostala. Otroci so bili ves čas sami, in skoraj bi se bila zgodila nesreča. Poglej ta namizni prt! Kako se bo gospa jezila! Marjetka ga je porezala, in Ida je Lojziko suvala, — ne bom se čudila, če nam slednjič še oboli. — To je že preveč!

Ančka: Po zraku vendar ne morem leteti, hitela sem kar sem mogla, ustavila pa se nisem nikjer. Kje je Marjetka?

Lojzika: (Čmerno.) Na vrtu z Ido.

Lenka: Kaj bo rekla gospa, ko pride domov! To bo krik! Taka škoda;

Ančka: Kaj morem jaz za to, če Marjetka kaj poškoduje med tem, ko mene ni zraven! Kje je vendar tista luknja? (Ogleduje.) Ho, ho, ta luknjica! To je vse? Jaz sem že mislila, da od celega prta ni ostalo družega kakor sam

rob. (Ogleduje prt še enkrat pazljivo.) Sicer pa ne verjamem, da je prt porezan; okoli in okoli luknje je vse tako tanjko; prt je na tem mestu raztrgan!

Lojzika: Ne, ni res! Marjetka ga je porezala!

Ančka: Motiš se Lojzika; tega ni naredila Marjetka, prt ni porezan.

Lenka: Oslarija! Lizika je sama videla!

Ančka: Lojzika naj vidi kar hoče! prt je raztrgan, to se dobro vidi!

Lojzika: Če jaz kaj rečem, je tudi res; si razumela?

Lenka: Ne jezi se, Lojzika. Ančka rada odgovarja. (Ančki.) Sramuj se! Prt je porezan, ti pravim!

Ančka: Če tudi tisočkrat rečeš, vseeno ni res. Prt je raztrgan.

Lenka: Porezan je, pa je konec.

Ančka: Seveda, ti misliš, da si kakor gospa, in da mora vsak molčati, ko ti odpreš svoja velika usta.

Lenka: Če ne veš drugega povedati kot same surovosti, potem je bolje, da čuvaš svoj dolgi jezik.

A n č k a: Čakam, da mi daš v tem lep izgled. Starost ima povsod prvo mesto.

L e n k a: Neotesana deklina!

A n č k a: Neotesana? Če pravim, da je prt raztrgan? Kdor ima oči, pač lahko vidi, da imam jaz prav.

L o j z i k a: Lenka ima tudi oči kakor ti in vendar pravi, da nimaš prav.

L e n k a: Ah, seveda, dandanes ve pišče veliko, veliko več kot stara koklja. Ti mlečnozobo punče, ti!

A n č k a: Bodi vendar enkrat pametna, Lenka, in oglej si natanjko to luknjo. Če bi bila luknja z nožem narejena, bile bi vse nitke gladko odrezane, tukaj pa vidiš, da je vse polno raznovrstnih nitk. Tukaj se razločno vidi, da prt ni porezan, ampak raztrgan.

L e n k a: (Porogljivo.) Tako učeni ljudje kakor ti so seveda veliko bolj modri kot mi ubogi reveži. Ti znajo vse učeno in znanstveno dokazati in imajo vedno zadnjo besedo.

A n č k a: Prav imam tudi jaz, prt je raztrgan.

L e n k a: Porezan.

A n č k a: Zakaj si ne kupiš naočnikov? Potrebuješ jih, to je gotovo.

L e n k a: Prihodnjič jih kupim in jih podarim tebi kot božično darilo, da boš lažje našla svoje delo.

A n č k a: Oho, jaz že vem sama kaj je moje delo. Imam boljše oči kot je tebi ljubo in vidim več kot ti veš. Misliš, da nisem nikdar videla, katera mačka poliže smetano z mleka, predno je dobi gospa na mizo?

L e n k a: (Glasno in jezno.) Kaj! In to mi praviš ti! Ti! Drži raje jezik za zobmi in bodi vesela, če se o tebi nič ne reče Ti ti (Si drži predpasnik pred oči z jokajočim glasom.) Ker imam tako slab želodec in si denem kapljico mleka v kavo, ktero moram piti takoj ko vstanem, pa hoče taka mlečnozoba (Joče.)

A n č k a: Lepa kapljica! (Se smeje.) Uboga Lenka! Toda tako okusna čašica kave je vendar sladka tolažba, kaj ne Lenčka? Še včeraj mi je rekla gospa: „Mleko pa je danes za čudo redko.“ „Da gospa,“ sem rekla, „pri gospodinji,

kjer sem zadnjič služila, ni bilo prav nič boljše. Dandanes ko ves živež ponarejajo, so začeli nazadnje še krave ponarejati.“

— „A kaj še“, je rekla gospa, „mačka je vsega tega kriva, mačka je polizala smetano.“ (Smejoč.) Ha, ha, Debela mačka, ki hodi po dveh nogah, kaj ne, Lenčka!

L e n k a: Ne, to je strašno, nezaslišno, tako ne pustim z menoj delati. — Že petnajst let služim v tej hiši, in taka šmrklja, ki je bila v dveh letih že pri treh gospodarjih, taka bo meni čast kradla! Pometaj raje pred svojim pragom, našla boš dosti smeti. Kaj takšnega si ne pustim reči, raje grem še danes h gospej in odpovem službo. Šema! Klepetati in vohati, da to znaš, in gospej se lizati, to umeš tudi. Toda le počakaj, kakor hitro pride gospa domov, pojdem k njej, in potem bodeš že videla kaj bo. — Ali pojdeš ti iz hiše ali jaz, in to še danes.

Peti prizor.

(Lojzika, Lenka, Ančka, Ida, Marjetka. Ida in Marjetka vstopiti in ostaneti nekaj časa začudeni pri vratih.)

I d a: Kaj pa je tukaj? (Stopi bliže z Marjetko.)

L e n k a: (Jezno.) Kaj da je? Še danes si poiščem drugo službo. Taki kuharici kakor sem jaz ni treba skrbeti za dobro mesto, niti en dan ne ostanem več tukaj!

I d a: Za božjo voljo, kaj pa se je zgodilo?

A n č k a: (Porogljivo.) Nič; Lenka mora vzeti vsako jutro zdravilo, ker ima tako slab želodec. In potem je tudi jezna, ker sem ji dobrohotno nasvetovala, naj si kupi naočnike, da bo lažje razsodila, ali je kakšen prt prerezan ali raztrgan.

I d a: Ta prt tukaj? Na vsak način je raztrgan!

L o j z i k a: Prerezan je, prerezan.

A n č k a: Raztrgan!

L e n k a: Prerezan!

V s e v p r e k: Raztrgan, prerezan, raztrgan!!!

Šesti prizor.

(Lojzika, Lenka, Ančka, Ida, Marjetka, gospa Završnik.)

G o s p a Z a v r š n i k : (Priteče prestrašena.) Za božjo voljo! Kaj pa je tukaj? (Vse molčijo.) Govorite vendar! Se je zgodila kakšna nesreča?

L e n k a : Ne, gospa. Jaz mislim, najlažje vam bo Ančka vse povedala, saj ima dolg jezik, kakor krava rep. Jaz rečem samo to: V vaši službi ne ostanem dalje, treba je, da si poiščete drugo kuharico!

G o s p a Z a v r š n i k : Prav; če hočeš iti, ti ne branim. Kaj je radi tega tukaj takšna zmešnjava, in si radi tega pustila, da se je v kuhinji vse prismo-dilo? Ravnokar sem prišla iz kuhinje: meso je sežgano kakor oglje, prikuha ravno tako in juha je šla čez. Saj smrdi že po celi hiši. (Lenka hoče v kuhinjo.) Ne, tukaj ostani, saj sem bila že jaz tam in sem rešila, kar se je dalo rešiti. Zakaj hočeš iz službe?

L e n k a ; Zato, ker nočem, da bo delala Ančka z menoj kakor svinja z

mehom. Povsod hoče vtikati svoj nos, povsod me opravlja in ...

G o s p a Z a v r š n i k: (Jej segne v besedo.) No, no, tako hudo vendar ne bo. Kregale ste se, to vidim. Čemu pa?

A n č k a: O, gospa, saj veste, Lenka ni več tako mlada, in njene oči ...

L e n k a: (Jej segne v besedo.) Kaj? Nisem več mlada? Oj, ti grdoba, jaz sem še zadosti mlada, sem v najboljših letih, in moje oči so ravno tako dobre kot tvoje.

A n č k a: Prav, prav, zareklo se mi je, hotela sem reči, Lenka je še mlada, toda njene oči so se začele starati, in zato ni mogla videti, da je prt raztrgan in ne prerezan.

L e n k a: Prerezan je!

I d a i n A n č k a: Raztrgan!

V s e v p r e k: Prerezan, raztrgan prerezan!!!

G o s p a Z a v r š n i k: (Si tišči ušesa.) Za božjo voljo! Kateri prt? Kje?

I d a: (Pokaže materi luknjo.) Tukaj, mama. Glejte, ta luknja. Prt je na tem mestu raztrgan.

Lojzika: Prerezan, hočeš reči. Marjetka je porezala prt z mojim nožičkom.

Gospa Završnik: (Začudeno.) Ta luknja tukaj? (Se smeje.) Vse skupaj ste — norice, bi kmalu rekla. Torej radi tega ste se prepirale in naredile tak krik, kakor da bi se svet podiral! Sram vas bodi!

Lenka: Gospa...

Lojzika: Pa če imamo ravno me prav, mama!

Gospa Završnik: Prav! Ti da imaš prav! Veste? Sinoči je eden gospodov, ki so bili tukaj, nevede v raztresenosti položil gorečo cigaro na prt. Torej prt ni ne prerezan ne raztrgan, ampak — prežgan. (Vse se začudijo.)

(Zagrinjalo pade.)

NARODNA IN UNIVERZITETNA
KNJIŽNICA

00000510707

